

Poskusna ločitev cerkve od države. Znan poljski kardinal Hlond, ki je nam Slovencem ostal v najboljšem spominu kot papežev legat na evharističnem kongresu v Ljubljani, preučuje z največjo skrbnostjo in temeljitostjo vprašanje o razmerju države do cerkve. Njegov namen je ostvariti najboljšo obliko tega razmerja. Ko je preštudiral rešitev tega vprašanja po različnih državah, se je odločil za ločitev cerkve od države na podoben način, kakor je vpeljan v Zedinjenih državah Sev. Amerike. Ta sestav se bo uvedel začasno in za poskušnjo najprej samo v dveh škofijah, v Poznanju in Gnieznu. Ako se bo obnesel, se bo razširil na ostale škofije poljske države. Po tem novem sestavu bo cerkev pobirala prostovoljne prispevke od svojih vernikov. Doslej so se ti prispevki pobirali prisilno od državnih davčnih oblasti skupno z davki. Kardinal Hlond pričakuje, da bo ta način odnosa cerkve do države, ki zajamčuje cerkvi večjo svobodo, povsem uspel, ker dobro pozna Poljake, da so vedno kazali veliko darežljivost in požrtvovalnost napram katoliški cerkvi.

Katoliške šole. Take šole so v popolnem skladu z željami in zahtevami katoliškega ljudstva. Ljudstvo hoče in zahteva po verskih načelih vzgojeno mladino. Takšno vzgojo dajejo samo verske šole. Kjer ne prevladuje verski duh, tam tudi ni vzgoje, kakor jo zahtevajo verske resnice in verski moralni predpisi. Najboljše je šolstvo urejeno v tistih državah, kjer je udeležen tip (oblika) konfesionalne (verske) šole. Žal, da takšne šolske ureditve ni povsod. V nekaterih državah niso verske šole dovoljene niti kot zasebne. Drugod, kakor n. pr. v Franciji, so dovoljene ter dosegaajo velike uspehe. V nekaterih državah, kakor n. pr. v Belgiji, uživajo verske šole občinsko, odnosno državno podporo. In vprav v Belgiji se vidi, kakšno zaupanje ima ljudstvo do verskih šol. Čeprav liberalci in socialisti strastno agitirajo zoper verske šole, število otrok, vpisanih v te šole, od leta do leta narašča. Napredek katoliških šol v Belgiji pa ni samo zunajni, ki se izraža v številkah šole obiskajočih otrok, marveč je tudi notranji, ki se kaže v pouku in vzgoji. Službena poročila šolskih nadzornikov spričujejo, da imajo katoliške šole, zlasti redovniške, pri izpitih veliko večje uspehe ko državne šole.

Katoliška mladina v Španiji. Katoliška mladina na Španskem je organizirana kakor povsod po katoliškem svetu v okviru posameznih škofij. Kakor je bilo ugotovljeno na zadnjem narognem kongresu katoliške mladine, obstoja 42 škofijskih zvez s 1100 društvenimi edinicami. Delavnih članov je nad 45.000. V preteklem letu se je vršilo 18 občnih skupščin in 205 tečajev, ki je na njih sodelovalo preko 12.000 članov. Mladinska organizacija razpolaga s 400 knjižnicami ter sodeluje na 155 krajih pri apostolstvu katehizacije (pouka v verskih resnicah). Prijavljenih za sprejem v katoliška mladinska društva je nad 20.000 mladeničev in mladenk. V Španiji torej vlada med katoličani živahno orga-

nizacijsko gibanje, in sicer politično, gospodarsko in prosvetno.

Škofijsko vodstvo Dekliške katoliške akcije v Mariboru bo priredilo od 7. februarja zvečer do

11. februarja zjutraj v Domu duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem pod vodstvom gospodov misijonarjev tridnevne duhovne vaje za dekleta. Prijave se pošiljajo do 1. februarja na Misijonska hiša pri Sv. Jožefu, p. Celje.

Voditelj obmejnih Slovencev †.

Iz življenja in delovanja rajnega.

Iz obmejnega št. Ilja v Slovenskih gorah smo prejeli žalostno vest, da je tamkaj na prijaznem Karlovem podlegel hudi pljučnici za obmejno slovenstvo toliko zaslužni rodoljub g. Franjo Thaler v starosti nad 70 let.

Pred 47 leti je prišel rajni v št. Ilj, kjer je po stričevi in tetini smrti prevzel lepe vinograde in posest z gostoljubno hišo, katero je imenoval »Karlovo«.

Zibelka je tekla Thalerju v Železnikih na Gorenjskem, odkoder je prišel v št. Ilj kot prava slovenska korenina.

Bil je soustanovitelj bralnega društva ter hranilnice in posojilnice. Njegovo največje delo je pa »Slovenski dom« v št. Ilju v Slov. gor., ki je bil zelo slovesno blagoslovljen 8. septembra 1910. V št. Ilju je županoval 15 let in to predvsem v avstrijskih časih, ko so Nemci zastavljali vse moči, da bi iztrgali Slovence tolikanj važno postojanko, ki je pod umnim vodstvom g. Thalerja zmagovito kljubovala vsem navalom »Schulverina« in »Südmärke«, dokler ni prišel preobrat.

Kot res pravi Slovenec je bil blagopokojni Franjo pobožen katoličan, vedno v prvih vrstah bivše SLS in njegova izredna gostoljubnost je bila znana po celi Sloveniji.

S Thalerjem lega v grob na naši severni meji mož, ki je bil dolga leta požrtvovalni voditelj obmejnih Slovencev in ki bo ostal še poznim rodovom kažipot, ka-

ko je treba res prav ljubiti, uspešno in neustrašeno delati za blagobit našega naroda.

G. Thaler na zadnji poti.

Na mrtvaškem odru je počivalo truplo pokojnega v Slovenskem domu, odkoder se je vršil pogreb v nedeljo dne 26. I. na šentiljsko pokopališče. Pred hišo žalosti se je poslovil od rajnega mariborski g. podžupan Franjo Žebot. Glasbena Matica iz Maribora je zapela žalostinko. Pogreb je vodil g. kanonik in dekan Ivan Čížek iz Jarenine ob asistenci monsignora Iv. Vrežeta iz Maribora in domačega župnika Bračka. V sprevedu je bilo poleg ljudskih množic iz domače in sosednih župnij več duhovnikov, predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec, bivši minister Vesenjak, dr. I. Leskovar, dr. Fr. Schaubach, zastopniki Maistrovih borcev in še razne druge odlične osebnosti. Poslovilno besedo je spregovoril ob odprtem grobu g. kanonik Čížek, ki se je spominjal 40-letnega medsebojnega prijateljstva. V imenu JRZ je govoril g. dr. I. Leskovar. Za šentiljčane se je konečno zahvalil rajnemu za ves trud in delo domači gospod kaplan Raušl.

Ko so se številni ljudje razhajali z mirrodvora, so želeli prav iz dna srca rajnemu tolikanj za obmejne Slovence zaslužnemu možu večno plačilo od Vsemogočnega, v katerega je imel tudi nepozabni Franjo najtrdnjše zaupanje!

Osebne vesti.

Duhovniške vesti. Za dekana sta bila imenovana gg. dekanijaška upravitelja: Franc Bratušek, kn. šk. konz. svetovalec in župnik v Svetinjah, za dekanijo Velika Nedelja, ter Viktor Lunder, kn. šk. duh. svetovalec in župnik v Kozjem, za deka-

nijo Kozje. — Umeščen je bil g. Friderik Sternad, provizor v Podčetrtku, kot župnik Kozje.

Nesreče.

Pet posestnikov pogorelo. Iz Laporja smo prejeli: Nismo še pozabili požarne nesreče, ki je pred kratkim zadela Mateja Sagadina v Laporju, že je našo faro pretresla nova, še strašnejša po svoji grozoti in obsegu. Pretekli teden je v noči od petka na soboto (25. januarja)

Kaj premišluje gospa Ivanka?

Novo perilo stane veliko denarja, ki ga vsak ne premore. Toda lepo belo, duhteče in trdno perilo ima pa lahko vsak. Saj terpentinsko milo Zlatorog pere vsako tkanino tako prizanesljivo, da traja dolgo vrsto let. Pri tem pa ga tako temeljito očisti vsake nesnage, da je kar veselje. Iz njega kar duhti po snagi in svežosti.

Zlatorog TERPENTINOVNO MILO

napravil ogenj strahovito razdejanje v vasi Levič. Goreti je začelo pred polnočjo v hlevu posestnika Černejšeka. Silni veter je v par minutah raznesel ogenj k sosedom. Gasilcev ni bilo, razen z Videža, ki pa nimajo brizgalne. Pogorelo je petim kmetom šest objektov: 5 gospodarskih poslopij in ena hiša, in sicer temle: Černejšek, Gašparič, Šticol Rudolf (tudi hiša), Stupan Julijana in Trunkl. Hudo je pri tem to, da je skoro gotovo bila pri tem zločinskem dejanju zlobna roka in da med nesrečnimi pogorelci dva niti zavarovana nista bila. Prosimo nujno vse v domači in sosednjih farah, da priskočijo na pomoč, zlasti tudi oblasti! Kako si naj pomagajo sami, če pride čez noč polovico vasi v takšno nesrečo. Naj naša javna prošnja ne ostane zastoj!

Nesreča voznika. Iz Maribora proti Sv. Urbanu se je vračal zvečer s praznim dvovprežnim vozom posestnikov sin Ivan Pažun. Na nekem ovinku sta zašla konja preveč na kraj ceste in voz se je skotalil s konjema vred več deset metrov globoko. Konja sta se zapletla z vajeti ob veje drevesa. Eden konj se je odtrgal in padel v jarek, drugi se je obesil. Voznik je skušal visečega konja rešiti, a ga je brcnil tako v glavo, da je obležal. Konja, ki se je rešil smrti na drevesu, so ujeli drugi dan po nesreči. Škoda znaša 5000 Din.

Smrtna nesreča. 28letna Marija Margol je šla skozi Ferkov gozd iz Svečan v Cmurek. Med potjo ji je spodrsnilo. Padla je 30 m globoko in se je nabodla na štor. Ko so jo rešili strašnih muk, je kmalu izdahnila.

Sreča v nesreči. Dne 23. januarja predpoldne je zadel avto kmalu za Slovensko Bistrico tako v obcestno veliko jablano, da jo je zruval s koreninami vred. Tri osebe, ki so bile v avtomobilu za prevoz radenske slatine, so dobile le praske, vozilo pa so tudi hitro popravili, da je lahko nadaljevalo vožnjo.

Povodnje. V sredini minulega tedna so bile večje povodnje v spodnjem delu Savinjske doline. Močno narasla Savinja je prestopila bregove v Celju in zalila cesto na Polulah, mestni park in glazijo. V Petrovčah se je razlila Savinja do cerkve. Savinja je bila 23. januarja 3.50 m nad navadnim stanjem. Sava se je dvignila vsled deževja 4 in pol m nad normalo, vendar ni povzročila nevarnejših poplav. Dne 22. januarja je divjal nad Mariborom in okolico silovit naliv, ki je povzročil hudo povodenj v Hočah. Hočki potok je pridrvel s tako silovitostjo v noči s Pohorja, da je zalil vas Sp. Hoče. Voda je stala na cesti in v cerkvi nad 1 m visoko. Ljudje so morali sredi noči pobegniti na več mestih pred grozečo vodno nevarnostjo. Nastopiti so morali gasilci, ki so izčrpali vodo iz cerkve in iz kleti po vasi.

Padec — posledica smrti. 76 letna vdova Marija Dostal je padla v Laškem tako nesrečno, da ji je počila lobanja. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je umrla kmalu po prepeljavi.

Smrtna nesreča v kamnolomu. V kamnolomu na Humu pri Laškem je skalovje popolnoma zmečkalo 34letnega delavca Franca Bezgovšek.

Dva rudarja hudo ponesrečila v Zagorju ob Savi. V zagorskem rudniku Kisovec sta se ponesrečila kar dva rudarja, katerima je zlomil plaz zemlje hrbenico. Prvi po-

Zdravnik med. univ.
DR. HUGON VELKER
otvarja zdravniško prakso
na Koroški cesti 10, ob Glavnem trgu
nasproti Cirilove tiskarne.
Ordinira od 10—12 in od 13—14.30.
Telefon 25-75. 112

nesrečenec je Jože Likar, mladooženjen rudar, kateremu se je na hrbet vsulo toliko zemlje, da mu je zlomilo hrbenico in so ga prepeljali v bolnico v Ljubljani. Drugi nesrečnež je Anton Prašnikar, kateremu je zlomilo dvakrat križ. Slednjega je zadela nesreča ravno tam, na isti dan in ob isti uri, kakor njegovega brata Jožeta, ki leži sedaj doma po vrnitvi iz bolnice in se ne more ganiti nikamor.

Plaz se je usul. V občini Hrastnik-Dol je zasul v noči nenadoma plaz vrata in pretežni del zidanice, v kateri so čuli domači in sosedje pri 80letnem mrliču Klančarju. Vsled plaza so morali odnesti mrliča skozi okno k sosedu.

Pri pranju padla v močno naraslo Savo in utonila. V močno narasli Savi pod Savljami je prala perilo Frančiška Kopač. Pri zadnjem kosu perila se je preveč nagnila čez perivnik ter padla v Savo, ki jo je odnesla. Smrtno ponesrečena je stara 26 let.

Letalski narednik smrtno ponesrečil. V bolnico v Splitu so pripeljali 26letnega letalskega narednika Ivana Lesjaka. S svojim motociklom je zadel ob voz in se hudo poškodoval. Na smrtni postelji se je še poročil in uro po poroki je umrl. Ivan Lesjak je bil doma iz Slivnice pri Celju.

Volno, svilo, sukno in drugo manufakturno blago v veliki izbiri po ugodnih cenah pri

ANTON MACUN V MARIBORU

Hranilne knjige Spodnještajerske hranilnice v Mariboru se jemljejo v račun brez odtegljaja.

Razne novice.

Javnim oblastvom! Slučaji, da mož zapusti ženo in otroke ter gre, da se lažje preživlja sam ali z drugo skupaj, se dandanes množijo. Zapuščene žene z otroci tarnajo in so prisiljene beračiti. Če so za take slučaje kakšni paragrafi, naj se uporabijo, da bodo takšni možje boljševiskih manir prisiljeni, naj v prvi vrsti skrbijo za svoje družine, ne pa edino za lastno ugodje. Nepregledna bremena čakajo naše občine, če se razmere ne zboljšajo in se bodo takšni slučaji nemoteno množili. Če še ni potrebnih paragrafov, naj se ustvarijo brez odloga; ne gre, da bi brezvestni ljudje stopnjevali že itak veliko revščino ljudstva.

Stoletni stavec — ženin. Leta 1835 pri Zvorniku v Bosni rojeni Mustafa Suljanović se je te dni poročil s 60letno muslimanko. Stoletni ženin se počuti dobro in se spominja v Bosni desetih vladarjev.

Čudni pojavi. V minulem tednu je poročalo časopisje iz Bosne, da je znašala tamkaj temperatura 12 stopinj C. V Bosni cvete teloh in raste detelja. V Goropeč planini so nabrali izletniki cele šope cvetočega teloha, v vasi Radeva so kosili kmetje 25 cm visoko deteljo.

Ostra zima v Severni Ameriki. Po celi pokrajini od osredja države Montana do Illinois, od kanadske meje do severnega dela države Missouri, je vladal v minu-

lem tednu mraz, kakor ga v naštetih pokrajinah ne pomnijo že nekaj let. Več krajev je javilo temperature od — 29 do — 49 stopinj C. V Minnesoti, ki je sporočila, da ima zime — 48 C, sta bila onemogočena trgovina in promet. 12 oseb je zmrznilo. Zdravniki so imeli polne roke dela radi ozebljih rok ter nog. Po nekaterih severnih državah so divjali siloviti sneženi viharji. Sole so morali zapreti, Veliko osebnih in tovornih vlakov ter avtobusov je obtičalo v snegu. V kraju St. Clairsville v državi Ohio je zasnežil vihar avtobuse, v katerih je bilo 100 otrok. Policiji na konjih je uspelo po 24urni ježi in naporih, da je odkopala zasnežena vozila in rešila otrokom življenje.

140 let stara Arabka umrla. Iz Tripolisa v severni Afriki poročajo, da je umrla tamkaj Arabka z imenom Aiza Bent Otman Natah v starosti 140 let. Rodila se je v Misurati 40 let poprej, kakor so zasedli Turki Tripolitanijsko leta 1835. Nikdar ni bila bolna. Vse njene hčere so stare krog 90 let. Pogreba metuzalemske starke so se udeležile domače oblasti.

Lepe knjige. Za zelo nizko ceno dobite v Cirkilovih knjigarnah v Mariboru in Ptujju štiri krasne povesti: »A njega ni«, povest iz svetovne vojne, za 12 Din; »Kraljica Ester«, svetopisemska povest, za 10 Din; »Pravica in usmiljenje« za 7 Din in »S strelom in pištoljo« za 7 Din. Ker je zaloga že precej majhna, pohitite, da ne boste zamudili ugodne prilike!

Obžalovanja vredni slučaji.

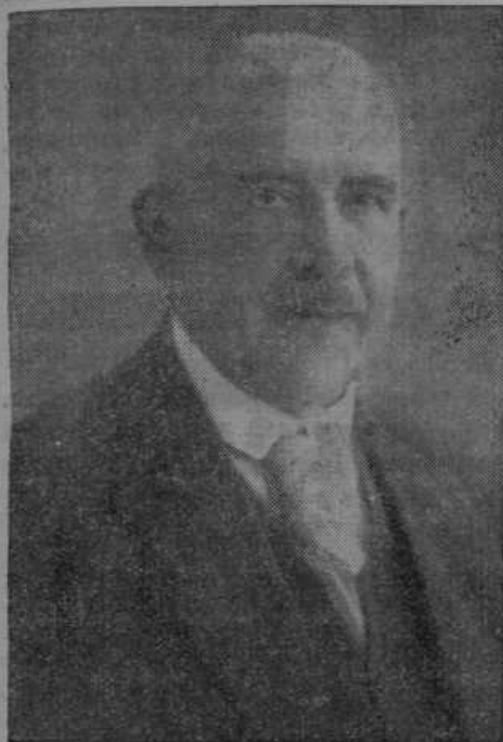
3800 Din je bilo ukradenih iz žepa gostilničarju Ivanu Liparju iz Selnice ob Dravi, ko je kupoval v Mariboru vino. Okradeni je opazil šele v Kamnici, da mu je zginila listnica z zgoraj omenjenim lepim zneskom.

So ga le razkrinkali. Pred nedavnim je bil v Mariboru prijet od policije možki, ko je hotel pobegniti s tatinskim plenom iz trafike pri mestnem parku. Prijeti je trdil, da se piše Janez Völker. Mariborska policija je obvestila o aretaciji dunajsko, odkoder so ugotovili na podlagi prstnih odtisov, da gre za Jurja Wrana iz St. Martina pri Celovcu. Omenjeni ima na vesti celo vrsto velikih vlomov. Dne 14. nov. l' je ušel med prepeljavo v zapor.

Sam si je končal življenje. V Dolgošah pri Mariboru se je v duševni neodgovornosti obesil na hlevu 80letni prevžitkar Franc Maher.

Tatinska družba pod ključem. Od Sv. Benedikta v Slov. goricah poročajo: Podružnica antonjevske tatinske zadrage ima tudi pri nas nekaj delavnih članov, ki so zadnji čas predrzno kradli vse, kar jim je prišlo pod roko, zlasti kuretino. Sedem ptičkov je že v rokah pravice. Kakor v procesiji so z gornjeradgonskima orožnikoma hodili okrog od hiše do hiše, da se je dognalo, kaj so vse pokradli. Hvala Bogu, sedaj vsaj vemo, kateri so tisti nepridipravi, ki bi radi brez truda dobro živeli. So pa taki, ki imajo ob nedeljah vedno denar in čas za gostilno, sv. maša pa jim je deveta briga. Zaslužijo, da bi jih sodišče pošteno priškrnilo.

Vlomilci na delu. Neznanci so vlomili pri Sv. Tomažu nad Ormožem v župnišče. Odnegli so denar za Mohorjevo družbo in farne uboge.

G. Franjo Thaler †.

Po treh tednih so ga potegnili iz Savinje. Nad mostom v Tremerju pri Celju so potegnili iz Savinje 20letnega brezposelnega zidarja Antona Kelner iz Kasaz pri Petrovčah, ki je skočil v vodo pred tremi tedni.

Okradel učiteljico. V Razboru pri Radečah je odnesel neznanec iz stanovanja učiteljski pripravnici Ani Kalan plačo za mesec januar, zlato zapestno uro in zlat prstan.

Posledica pretepa. V Rakičanu so se stekli fantje. V mlaki krvi je obležal z devetimi zabodljaji v hrbet, rame in roko delavec Mihael Horvat.

Izprijena deteljica sklenila, da pojde prostovoljno v smrt. Iz Sopote izza Gorjancev so prišli lepega dne trije fantje v Šentjernejsko dolino na Dolenjskem. Bili so: Ilija Karlovič, Nikola Kekič in Peter Šmičiklas. Vsi stari komaj nekaj nad

dvajset let. V Orehovici se je vrnil nazaj domov Kekič, med tem ko sta zavila ostala dva v krčmo Antona Šebela. Nato sta tavalala okrog po okolici Orehovice. Na Vrhu je pozneje našel dimnikar. pomočnik Polovič hudo ranjenega Karloviča. Pravi je, da se je poškodoval pri padcu. Poškodovanega so prepeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo, kjer je umrl. Sodno raztelesenje je ugotovilo, da je dobil strel v glavo in mu je obtičala krogla nad levim očesom. Poizvedovanja orožnikov so dognala, da je skušal Karlovič v domačem kraju roparski umor, kar mu je izpodletelo. Vlomil je v neko hišo in odnesel 1000 Din. Pri tem poslu sta mu najbrž pomagala tovariša. Oblast je dognala krivce in iz strahu pred kaznijo so hoteli vsi trije prostovoljno v smrt, ki je pa zadela samo enega!

Trije zločinci en dan obešeni. V Budimpešti so obesili 23. I. zjutraj tri zločince in sicer: 32letnega Ladislava Szepesi, 26letnega mehanika Ferdinanda Tady ter 23letnega pomožnega delavca Ladislava Radovič. Omenjeni so napadli na Silve-

Rajni angleški kralj Jurij V.

Novi angleški kralj Edvard VIII.

strovo v Leopoldstadtu podružnico madžarske trgovske banke in so bile ubite tri osebe. Prijeti zločinci so priznali roparski napad in so bili enoglasno obsojeni v smrt na vešalih.

Izpred sodišča.

Obsojen radi uboja matere svoje neveste. Pred sodniki v Mariboru so obravnavali 21. jan. krvavo dejanje, ki se je odigralo lani 1. dec. v Črešnjevcih v Gornji Ragdoni v hiši posestnice Marije Geratič. Odgovor je dajal 22 letni posestniški sin Ferdinand Vogrin, ker je v prepiru z materjo svoje neveste oddal na njo 3 strele iz samokresa, od katerih jo je eden zadel v levo roko. Za ranjeno je še skočil obtoženi in ji je prizadjal z nožem zabodljaj v ranjeno levico tako, da ji je prerezal glavno žilo in je zabodena kmalu izdihnila.

Italijanski izgovori ter zavijanja.

Predsednik mednar. Rdečega križa je napisal 7. januarja na Mussolinija pismo, v katerem prosi italijanskega predsednika vlade, naj stori vse, da bo preprečil motnje v delovanju Rdečega križa. Na to pismo je Mussolini odgovoril in trdi, da smatra italijanska letalska četa za svojo dolžnost, na podlagi od Italije prevzetih obveznosti in iz vzrokov človečnosti, spoštovati znamenje Rdečega križa celo tedaj, če veruje, da sovražnik to znamenje zlorablja. Kljub temu pa se lahko zgodijo, kakor se je to dogajalo v preteklosti po vseh bojiščih, da postane ta ali ona postojan-

Očetov greh.

»Tevž, jutri pojdeva k dohtarju v mesto. Z menoj pojdeš, kajne?«

»Seveda!« se je sin skoraj razveselil. »Ali pa boste mogli, oče? Ali niste preslabi?«

»Danes sem že spet pri moči. Če bo pa treba, si najameva fijakarja.«

Noč je prebil še kar mirno. Zjutraj se je oblekel po praznje, se dobro najedel, potem pa se odpravil s sinom na pot. Ko sta šla po travniku dol, se je Tevž očetu čudil, ker je ta večkrat obstal in se ozrl na dom. V gozdu je precej strumno korakal, zdaj in zdaj pa se mu je izvil iz srca globoko vzdih. Sredi brega je zavila pot na položno jaso, odkoder je bil lep pogled nazaj k Dvorniku in dol na vas. Na kraju jase je stal star križ, poleg tega čudna kamnita klop, v kateri je bilo polno križcev vdolbenih. Tu pri tem križu so počivali pogrebci s hribov, na klop pa so polagali krsto z rajnim ter zmolili pet očenašev za mir njegovi duši.

Prav tu pred križem je obstal stari Dvornik in dolgo gledal gor na svoj dom, ki se je z belimi zidovi in prijaznimi okni svetil kakor gradič. Potem je sedel na kamnito klop.

»Marija Devica!« se je Tevž silno prestrašil, »kaj delate, oče? Vstanite, vstanite!«

4

»Zakaj? Saj si tu prav tako počijem kakor kje drugje,« je odgovoril stari ravnodušno.

»Oče, saj vendar veste... kdor na to klop sede, mora umreti.«

»To je prazna vera. Umreti moramo vsi; za marsikaterega bi bilo boljše, ko bi bil mlad umrl.«

»Oče, oče, vstanite! Lepo vas prosim.«

Stari pa se niti ganil ni z mesta, ampak je venomer strmel gor domov. Iznenada so mu pritekale svetle solze po razgubanem licu. Z neznansko hripavim glasom je začel moliti:

»Gospod, daj mu večni mir in pokoj! Gospod, daj mu večni mir in pokoj! Gospod, daj mu večni mir in pokoj! Tevž, moli z menoj! Gospod, daj mu večni mir in pokoj, večna luč naj mu sveti! Moli, Tevž, moli!«

»Za koga molite, oče?«

»Za sebe molim, za sebe. Gospod, daj mu večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti!«

Sin je ves iz sebe zakričal:

»Oče, vam se meša. Pojdiva domov, domov!«

»Nikoli nisem bil tako jasen v glavi kakor danes,« je zavpil stari, nato pa s pohlevnim, skoraj ihtečim glasom nadaljeval: »Glej, Tevž, kadar sem šel tod mimo, sem se večkrat spomnil, da me bodo kdaj tod mimo nosili pogrebci. Gotovo bi se zbralo še več ko sto znancev in prijateljev in tu bi stali okoli moje trugve in bi molili: Gospod, daj mu večni

Marija Geratič je bila proti zakonski zvezi svoje hčerke z Vogrinom, katerega je pred krvavim dejanjem skušala s kolom prepoditi izpod okna hčérine sobe. Obtoženi Ferdinand Vogrin je bil obsojen radi uboja na 4 leta robije.

Obsodba radi uboja. V Mariboru je bil obsojen 25. I. na pet let in tri mesece ječe posestniški sin Jožef Smigoc iz ptujške okolice, ker je 17. novembra l. l. smrtno zabodel Jakoba Arnuš.

Uboj pred sodniki. Dne 27. nov. l. l. sta trčila skupaj Feliks Koren iz Zrnove in Andrej Zamuda. Slednji je dobil od Korena s planko par krepkih po glavi tako, da je kmalu za tem umrl radi počenja lobanje. Feliks Koren je nato še zamahnil po Karlu Pelcu in mu je zlomil levo roko. Obtoženi Feliks Koren se je izgovarjal pred mariborskim senatom 21. januarja s silobranom, a je le bil obsojen na 4 leta in 3 mesece težke ječe.

Znižana kazen. Lani 23. novembra je bila obsojena delavka Zofija Lilek s Sladkega vrha ob severni meji v Mariboru na 6 let in 3 mesece robije, ker je skočila s svojo hčerko v Muro. Otrok je utonil, mati se je rešila. Do obupnega dejanja je prišlo, ker se je bal kazni radi obračuna z eno sodelavko in s svojim izvoljenim. Stol sedmorice v Zagrebu je obsojeni znižal kazen na 1 leto in 2 meseca strogega zapora.

Slovenska Krajina.

Turnišče. Veliko je že število naših ljudi, to je fantov in mož, deklet in žena, ki so odšli v daljno Francijo za zasluzkom. Naša župnija je sicer velika, vendar pa kadarkoli kdo odhaja v tujino, se vedno o tem govori. Kakor smo že večkrat na tem mestu povdarjali, odhajajo ljudje od doma, spravljeni z Bogom in ljudmi. Vendar pa Francija nudi le tu in tam kakšen žarek veselja, to pa še zlasti v duhovnem oziru, ker ljudje ne vedo takoj francoskega jezika. O tem pričajo številna pisma, ki prihajajo iz daljne Francije. Zato bi bilo zelo potrebno, da si ti naši izseljenci naročajo dobre slovenske časopise, ki jih potem vežejo z domovino z ljubez-

nijo in vernostjo. To naj storijo vsi oni, ki pač imajo svojce na Francoskem, da naročijo zanje časopise, saj vendar spošiljajo precej denarja domov in se malenkostna svota, ki bi jo darovali za dober krščanski časopis, niti občutila ne bi. Naročite izseljencem naš dober časopis »Slovenskega gospodarja«, ki stane letno za inozemstvo samo 64 Din. Ta svota ni velika, če pomislimo, da nudi svojim bralcem toliko zanimivosti in toliko dobrega, kakor nobeden drugi tednik. Zato, ljudje božji, premislite in to storite, če hočete, da se vam sinovi in hčere ne izneverijo! — Te dni sta zopet odšli že poleg mnogih dve mladi dekleti v daljno Francijo. Obe sta naši domačinki in sicer Čizmažija Ana in Čeh Barica. Zopet dokaz, da mora naša mladina v svet, ker je premalo denarja in tudi premalo zemlje za vse doma, zlasti pri nas, kjer je že zemlja vsled delitve popolnoma razkosana na ozke posesti. Želimo obema dekletoma, ki sta bili doma dobri in pridni, da najdeta v tujini božji blagoslov! — Naše prostovoljno ga-

Bolnim ženam

se izprazni čreva po uporabi naravnega

Franz-Josefove

grenke vode neovirano in lahko.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S-br. 15485, 25. V. 1935.

silsko društvo je imelo dne 19. januarja svoj slavnostni dan. Ta dan je bil namreč rojstni dan Nj. Vis. princa Tomislava, ki je pokrovitelj gasilcev. Gasilci so se udeležili slovesne službe božje, ki jo je opravil g. dekan Ivan Jerič. Zelo dobro je vplivala strumnost gasilcev na ljudi. Gasilce je spremljala k sv. maši in od sv. maše gasilska godba. — Žandarmerijsko postajo je obiskal nov žandarmerijski vodnik lendavskega voda žandarmerijski poročnik. Novodošli vodnik je napravil na ljudi s svojim lepim vedenjem zelo dober vtis. — Spet se je zgodilo nekaj v bližnjih Renkovcih, kar je zelo razburilo naše ljudi. Naši fantje so šli vasovat v Renkovce. Razume se, da ni nihče pričakoval pretepa, še manj fantje sami, ki so si brezskrbno peli po cesti. Nenadoma so jih pa napadli domači fantje in razvila se je pravcata bitka. V tem tepežu, ki je trajal skoro eno uro, so jo skupili turniški fantje. Eden je celo izgubil celo ustnico.

Obsodbe vredno je pri naših fantih ponočno pohajkovanje, ker so čestokrat posledice tepeži. Skrajni čas bi že bil, da se konča s takimi komedijami in da se fantje sosednjih vasi sporazumejo in živijo v prijateljskih odnošajih. Zato, starši, bodite previdni in posvetite svojim sinovom več pažnje!

Vse cenjene naročnike,

ki še niso vsaj deloma poravnali naročnine za tekoče leto, prosimo, da isto kmalu storijo, ker drugače bi jim morali ustaviti list. »Slovenski gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din in za četrt leta 9 Din. — Uprava.

Kedo je spravil proti malariji kinin v promet?

Prvotni prebivalci južne Amerike, posebno Peruanci, so že poznali od nekdanj napram mrzlici ali malariji kot najbolj uspešno sredstvo kinin. Tega zdravila pa niso hoteli izdati Špancem, ki so prodrli prvi v pokrajine ob morskih obalah južne Amerike. Učinek kinina je postal Evropejcem prvič znan leta 1639. V omenjenem času je bil grof Chinchon, po katerem je dobil kinin pozneje ime, podkralj v Peru in je vladal v mestu Lima. Njegovo na mrzlici obolelo ženo je ozdravil hišni zdravnik s pomočjo neke skorje, o koje zdravilni moči je čul od domačinov. Nato so se začeli zanimati za »mrzlično skorjo«, kakor so nazivali prvotno kinin, jezuiti. Grofica Chinchon, ki se je vrnila leta 1604 iz Peru v južni Ameriki nazaj v Evropo, je prinesla seboj kinin skorjo. Razširil je kinin po pokrajinah Evrope kardinal Juan de Lugo. Ko so ponudili prvič kinin v Antverpeni kot trgovski predmet leta 1658, je bil plačan vsak funt te zdravilne skorje z ravno toliko težo čistega zlata.

mir in pokoj! To bi bila lepa pogrebščina... Toda te ne bo. Mene ne bodo nosili tu dol. Danes odhajam in se ne vrnem več. To je danes moja pogrebščina. Zato molim sam za sebe pri tem našem domačem križu: Gospod, daj mu večni mir in pokoj!

»Oče, vam se meša; hudo ste bolni,« se je tresel sin. »Zdaj pojdeva domov. Pojdite, oče!«

»Ne, Tevž! K dohtarju pojdeva v mesto, pa ne k tistemu, ki je za bolnike; k tistemu na sodniji pojdeva. Ko temu vse povem, mi bo dal drug dom in — in Dvornik ne bo več Dvornik.«

»Oče, vročino imate. Pojdite z menoj! Ne govorite zdaj več!«

»Naj ti povem, Tevž; drugače ne bom mogel mirno umreti. Danes ti moram nekaj povedati, kar bi ti bil že davno moral. Oh!«

Tedaj je zdrknil starec na kolena in s sklenjenimi rokami in z jokavim glasom prosil sina:

»Tevž, Tevž, ljubi Tevž, odpusti mi, odpusti mi! Tvoj oče je velik grešnik.«

»Oče,« je zavpil sin, »vi ste ob pamet.«

Prijel ga je pod pazduho, ga posadil na klop, sedel tudi sam zraven njega in ga objel.

»Tevž,« je stokal stari, »naj ti povem! Danes ti bom mogel, drugič kdaj ne več.«

»Doma bova govorila.«

»Ne, ne! Tukaj, zdaj... Tiho bodi in poslušaj,

kaj ti povem... Dvornikova domačija... ni naša. Nismo je... nisem je dobil po pravici.«

»Oče, saj se vam meša.«

»Ne! Vse je res, kakor ti pravim. Ne morem z grehom na oni svet. Strah me je pred božjim sodnim stolom. Od tega strahu je vsa moja bolezen.«

Zdaj se je mladi mož zdrzil.

»Za božjo voljo, oče, kaj bi vam moglo biti tako na duši?«

»Dvornikovo ni moje.«

Čigavo pa potem?«

»Jurijevo, krojačevo.«

»Kaj, Kristofovo? Kako vendar? Saj ste je po stricu podedovali.«

»Da, ker testamenta ni bilo. Ampak testament je bil, samo skril ga je nekdo.«

»Kdo? Vi gotovo ne! Kajne, vi ne?«

»Ne, jaz ne. Vedel pa sem zato in dobiček sem imel od tega.«

Tevž se je tresel. Čez nekaj časa je rekel:

»Oče, zdí se mi, da ste si nekaj v glavo vtepli — kakor otroci, ki se bojijo praznih strahov.«

»Da, strahovi so to, pa ne prazni, ampak grozni strahovi. Noč in dan so za menoj. Strahovi, strahovi, ki po vsaki krivici pridejo. In krivico sem storil, hudo, hudo krivico.«

»Jaz tega ne verjamem in ne morem verjeti.«

»Ko ti pa prisegam, da je res! Popraviti jo mo-

ka Rdečega križa ne-hote žrtev napada. Nobeden takih slučajev bolj ne obzaruje, kakor italijanska vlada. Stori-la bo za bodoče vse, da se taki slučaj ne bodo več zgodili. Italijanska vlada pa mora tudi pokazati na dejstvo, da je zloraba Rdečega križa prepovedana. Ženevski sklepi naročajo spoštovanje napram ranjenim, padlim in ujetnikom. Po italijanskem Rdečem križu je sporočila italijanska vlada mednarodnemu Rdečemu križu v Ženevo, da so se abesinske čete že pogosto-ma pregrešile proti ženevskim pogodbam. Abesinci so bili kruti že večkrat napram padlim in ranjenim ter ujetim. Italijanska vlada obzaruje, da ne morejo od-